

ODBORNÉ STANOVISKO
HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU
ROZPOČTU MESTA POLTÁR NA ROK 2023 S VÝHLADOM NA ROKY 2024 – 2025

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Poltár na rok 2023 s výhladom na roky 2024 – 2025 (ďalej len „stanovisko“).

A. Východiská spracovania stanoviska

Pri spracovaní tohto stanoviska som vychádzal z posúdenia zverejneného návrhu „Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2023-2024-2025“ (ďalej len „návrh rozpočtu“), ako aj doplnujúcich príloh k tomuto návrhu rozpočtu z hľadiska zákonnosti, ako aj metodologickej správnosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Legislatívnymi východiskami pre tvorbu rozpočtu mesta sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pri tvorbe rozpočtu sa zohľadňujú taktiež príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je **rozpočet mesta** základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. **Obsahuje príjmy a výdavky**, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj z uzatvorených zmlúv. **Súčasťou rozpočtu mesta** sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je mesto zakladateľom. V rozpočte mesta sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa § 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je viacročný rozpočet strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na tri rozpočtové roky. Súčasťou viacročného návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky v súlade s ustanovením čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Viacročný rozpočet

sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta. Z dôvodu naplnenia podmienok v zmysle predmetného ústavného zákona boli v zverejnenom návrhu rozpočtu uvedené údaje za schválený rozpočet 2021 (v čase zverejnenia nebol ešte schválený rozpočet na rok 2022), v návrhu rozpočtu predloženom **na schválenie** mestskému zastupiteľstvu budú však už uvedené **údaje za schválený rozpočet 2022**. Stanovisko bolo už taktiež vypracované so zohľadnením údajov za schválený rozpočet na rok 2022.

Podľa § 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet mesta člení na **bežný rozpočet** (bežné príjmy a bežné výdavky), **kapitálový rozpočet** (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky) a **finančné operácie**. Rozpočet mesta sa predkladá na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa programu mesta.

Na základe overenia náležitostí a obsahu predloženého návrhu rozpočtu konštatujem, že je **zostavený v súlade** s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mesto Poltár rešpektuje tiež povinnosť zostavovania mestského rozpočtu v programovej štruktúre.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh rozpočtu bol zverejnený na webovom sídle mesta Poltár (www.poltar.sk) v časti Mestské zastupiteľstvo - Rozpočet mesta a na elektronickej úradnej tabuli dňa **14.12.2022**, t. j. v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Taktiež bola dňa 14.12.2022 na úradnej tabuli mesta Poltár zverejnená informácia o sprístupnení predmetného návrhu rozpočtu verejnosti.

B. Tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný ako viacročný programový rozpočet na roky 2023 - 2025. Návrh rozpočtu obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy štátu k rozpočtu mesta, ktorými sú podiely na daniach v správe štátu a dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy. V návrhu rozpočtu sú taktiež vyjadrené vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám, podnikateľom pôsobiacim na území mesta a vzťahy k rozpočtovým organizáciám a právnickým osobám, ktorých zriaďovateľom alebo zakladateľom je mesto Poltár.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení mestským zastupiteľstvom **záväzný**, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú **orientačné**. Z uvedených dôvodov som sa pri vypracovávaní tohto stanoviska **zamerail** predovšetkým na predložený návrh rozpočtu na rok 2023.

Celková bilancia rozpočtu

Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti určuje pravidlá rozpočtovej zodpovednosti aj pri zostavovaní rozpočtov miest a obcí vo vzťahu k dosiahnutému podielu dlhu verejnej správy v SR na hrubom domácom produkte (ďalej len „HDP“) SR. Vzhľadom na ustanovenie čl. 5 ods. 10 zákona o rozpočtovej zodpovednosti sa povinnosť uplatňovať tieto pravidlá nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde. Nakoľko programové vyhlásenie vlády bolo schválené v máji 2021, výška dlhu verejnej správy vykázaná za rok 2021 a jeho podiel na HDP nemajú vplyv na tvorbu rozpočtov miest a obcí na rok 2023 a v tejto súvislosti im nie sú uložené žiadne obmedzujúce povinnosti pri ich zostavení.

Návrh rozpočtu na roky 2023–2025 v porovnaní s údajmi o schválenom rozpočte a očakávanej skutočnosti bežného roka 2022 a skutočného plnenia rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky:

Celkový rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Príjmy	6 360 107,15	7 486 492,70	10 246 110,65	8 545 442,21	8 545 442,21	9 175 022,13	7 303 861,81	7 260 864,39
Výdavky	5 876 607,30	6 409 054,84	9 449 731,08	8 545 442,21	8 545 442,21	9 175 022,13	6 607 225,58	6 626 850,99
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+483 499,85	+1 077 437,86	+796 379,57	0,00	0,00	0,00	+696 636,23	+634 013,40

Bežný rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Bežné príjmy	5 735 914,88	6 511 534,60	6 376 265,32	6 860 393,59	6 860 393,59	6 888 932,70	6 503 861,81	6 460 864,39
Bežné výdavky	5 194 520,46	5 390 691,99	5 608 543,79	6 194 806,87	6 194 806,87	6 696 797,70	6 343 610,19	6 428 398,97
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+541 394,42	+1 120 842,61	+767 721,53	+665 586,72	+665 586,72	+192 135,00	+160 251,62	+32 465,42

Kapitálový rozpočet:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Kapitálové príjmy	123 436,25	471 167,66	2 201 072,28	504 554,48	504 554,48	1 545 913,23	0,00	0,00
Kapitálové výdavky	620 564,13	914 121,87	3 818 385,75	2 254 827,82	2 254 827,82	2 382 416,91	167 100,00	65 000,00
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	-497 127,88	-442 954,21	-1 617 313,47	-1 750 273,34	-1 750 273,34	-836 503,68	-167 100,00	-65 000,00

Finančné operácie:

Rozpočtový rok	Skutočnosť 2019 ¹	Skutočnosť 2020 ¹	Skutočnosť 2021 ¹	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022 ²	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024	Návrh rozpočtu 2025
Príjmové fin. operácie	500 756,02	503 790,44	1 668 773,05	1 180 494,14	1 180 494,14	740 176,20	800 000,00	800 000,00
Výdavkové fin. operácie	61 522,71	104 240,98	22 801,54	95 807,52	95 807,52	95 807,52	96 515,39	133 452,02
Hospodárenie mesta: prebytok (+), schodok (-)	+439 233,31	+399 549,46	+1 645 971,51	+1 084 686,62	+1 084 686,62	+644 368,68	+703 484,61	+666 547,98

¹ Údaje v zmysle finančných výkazov o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách (FIN 1-12) vypracovaných mestom Poltár a organizáciami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti k 31.12.

² Údaje za „Očakávanú skutočnosť 2022“ vychádzajú zo skutočného čerpania/plnenia rozpočtu za obdobie 1-9/2022 so zohľadnením predpokladaného čerpania/plnenia rozpočtu do konca roka 2022 (vzhľadom na dátum schválenia rozpočtu na rok 2022 dané údaje súhlasia s údajmi za schválený rozpočet na rok 2022).

V rámci vyššie uvedených tabuliek sú zobrazené súhrnné prehľady k návrhu rozpočtu na roky 2023–2025 v porovnaní s údajmi o schválenom rozpočte a očakávanej skutočnosti bežného roka 2022 a skutočného plnenia rozpočtu za predchádzajúce tri rozpočtové roky, osobitne za celkový rozpočet, bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Celkový návrh rozpočtu na rok 2023 je koncipovaný ako **vyrovnaný**, kde príjmy a výdavky predstavujú sumu 9 175 022,13 €.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový vo výške 192 135,00 €, **kapitálový rozpočet** je zostavený ako schodkový vo výške 836 503,68 € a **finančné operácie** sú koncipované ako prebytkové vo výške 644 368,68 €.

Podľa § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (mesto nie je pre rok 2023 povinné dodržiavať) sa rozpočet mesta zostavuje ako **vyrovnaný alebo prebytkový**. Mesto je povinné zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako **schodkový**, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov mesta z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Na základe údajov vo vyššie uvedených tabuľkách možno konštatovať, že podmienky stanovené v § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy boli v sledovanom období v podmienkach rozpočtu mesta Poltár **dodržané**.

Návrh rozpočtu na rok 2023 v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 predpokladá nárast celkových príjmov aj výdavkov rozpočtu o 7,37 %. Podrobnejší prehľad je bližšie popísaný v rámci nižšie uvedených tabuliek.

ROZPOČET PRÍJMOV	Schválený rozpočet na rok 2022	Návrh rozpočtu na rok 2023	Rozdiel v %
Bežné príjmy	6 860 393,59	6 888 932,70	+ 0,42
Kapitálové príjmy	504 554,48	1 545 913,23	+ 206,40
Finančné operácie príjmové	1 180 494,14	740 176,20	- 37,30
Príjmy spolu:	8 545 442,21	9 175 022,13	+ 7,37

ROZPOČET VÝDAVKOV	Schválený rozpočet na rok 2022	Návrh rozpočtu na rok 2023	Rozdiel v %
Bežné výdavky	6 194 806,87	6 696 797,70	+ 8,10
Kapitálové výdavky	2 254 827,82	2 382 416,91	- 5,66
Finančné operácie výdavkové	95 807,52	95 807,52	0,00
Výdavky spolu:	8 545 442,21	9 175 022,13	+ 7,37

Prebytok/schodok (-)	0,00	0,00	-
-----------------------------	-------------	-------------	----------

I. ROZPOČET PRÍJMOV

a) Bežné príjmy

100 Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb - podielovej dane zo štátneho rozpočtu, daňami z majetku a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré mesto

vyberie od svojich občanov, a to predovšetkým daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy tvoria najstabilnejšiu a jednu z najvýznamnejších zložiek rozpočtu mesta. Daňové príjmy mesta v zverejnenom návrhu rozpočtu tvoria 45,40 % z bežných príjmov mesta. Návrh rozpočtu na rok 2023 predpokladá oproti schválenému rozpočtu na rok 2022 pokles daňových príjmov o 0,31 %. Výnos dane z príjmov fyzických osôb je v návrhu rozpočtu stanovený vo výške 2 706 603,00 €, t. j. na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022. Na rok 2024 je výnos dane z príjmov fyzických osôb plánovaný vo výške 2 818 070,00 € a na rok 2025 vo výške 3 002 141,00 €, t. j. v rovnakých výškach ako boli plánované predtým na rok 2023 a rok 2024. V zmysle odhadov založených na prognóze MF SR vychádzajúcich zo septembrovej (2022) prognózy Výboru pre daňové prognózy je pre mesto Poltár plánovaný podiel z výnosu dane z príjmov fyzických osôb na rok 2023 vo výške 2 815 620,00 €, na rok 2024 vo výške 2 940 479,00 € a na rok 2025 vo výške 3 282 188,00 €.

Príjem z daní z majetku je v návrhu rozpočtu stanovený vo výške 228 606,00 € (na roky 2024 a 2025 vo výške 201 656,50 €, resp. 201 756,50 €) a príjem z daní za tovary a služby vo výške 192 235,00 € (na roky 2024 a 2025 vo výške 191 130,00 €). Navrhovaný medziročný pokles príjmov v prípade daní z majetku a minimálny medziročný nárast príjmov v prípade daní za tovary a služby zohľadňuje vplyv VZN č. 5/2022 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na dané druhy príjmov.

200 Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z podnikania, príjmami z vlastníctva majetku, administratívnymi poplatkami, pokutami, poplatkami a platbami z nepriemyselného a náhodného predaja, úrokmi z vkladov a inými nedaňovými príjmami.

V prípade hlavnej kategórie 200 – Nedaňové príjmy je rozpočet na rok 2023 plánovaný približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, pričom mierny pokles súvisí napríklad s navrhovanými nižšími príjmami z nájomného na hrobové miesta a nulovými príjmami z podnikania spoločnosti BYTHERM, s. r. o. Mestský bytový podnik. Väčšina ostatných položiek v rámci nedaňových príjmov je potom navrhovaná na úrovni očakávanej skutočnosti roka 2022, ktorá vychádza zo schváleného rozpočtu na rok 2022 (špecifiká schváleného rozpočtu na rok 2022 sú uvedené v rámci odborného stanoviska hlavného kontrolóra k návrhu príslušného rozpočtu).

300 Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sú taktiež v rámci bežných príjmov rozpočtované granty a transfery, ktoré budú mestu poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií, transfery poskytované v súvislosti s realizáciou projektov spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu a ďalšie poskytnuté transfery plánované na rok 2023 v celkovej výške 2 990 351,70 €, t. j. v sume o 14 226,00 € (0,47 %) nižšej oproti schválenému rozpočtu na rok 2022.

V rámci bežných príjmov sú taktiež osobitne rozpočtované príjmy rozpočtových organizácií mesta, pričom na rok 2023 sú rozpočtované vo výške 338 286,00 €, t. j. v sume o 59 636,00 € (21,40 %) vyššej oproti schválenému rozpočtu na rok 2022. Najväčší podiel na uvedenom medziročnom náraste majú plánované vyššie vlastné príjmy Zariadenia sociálnych služieb súvisiace so všeobecne záväzným nariadením, ktoré nadobudne účinnosť 01.01.2023.

b) Kapitálové príjmy

V návrhu rozpočtu na rok 2023 je rozpočtovaných sedem kapitálových príjmov v celkovej výške 1 545 913,23 €, a to konkrétne:

- 75 000,00 € na vybudovanie 5 ks autobusových zastávok z príspevku od MAS Hornohrad,
- 529 758,73 € na realizáciu projektu „Revitalizácia vnútrobloku Sklárskeho sídliska Poltár“ od Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (projekt pre účely NFP potrebné zrealizovať a finančne vysporiadať do konca roka 2023),
- 69 853,95 € na realizáciu projektu „Úprava spevnenej plochy na parc. č. 2395/1, Ul. slobody v Poltári“ od Ministerstva životného prostredia SR v zastúpení Slovenskej agentúry životného prostredia,
- 304 543,00 € na realizáciu projektu „Modernizácia budovy telocvične súp. č. 727 na Ul. sklárskej v Poltári“ od Fondu na podporu športu,
- 305 667,48 € na realizáciu projektu „Pešia zóna Poltár“ od Ministerstva vnútra SR,
- 208 737,62 € na realizáciu projektu „Zvýšenie kapacít infraštruktúry Materskej školy Sklárska v meste Poltár“ od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR,
- 52 352,45 € na realizáciu projektu „Zvýšenie kapacít infraštruktúry materskej školy Kanadská v meste Poltár“ od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

V rovnakých sumách sú dané projekty zapojené aj vo výdavkovej časti rozpočtu. V zmysle informácií poskytnutých zodpovedným zamestnancom mesta Poltár sú vyššie uvedené plánované kapitálové príjmy na rok 2023 (s výnimkou projektu „Pešia zóna Poltár“) od príslušných poskytovateľov schválené. V prípade projektu „Pešia zóna Poltár“ bolo začiatkom decembra 2022 doručené mestu Poltár od poskytovateľa NFP odstúpenie od uzatvorenej zmluvy o poskytnutí NFP. Z uvedeného dôvodu teda v roku 2023 k plneniu predmetnej zmluvy nedôjde, t. j. príjmová aj výdavková strana návrhu rozpočtu na rok 2023 je **nadhodnotená** o príslušnú navrhovanú sumu (potrebné ošetriť v roku 2023 zmenou rozpočtu). Taktiež sumu týkajúcu sa spolufinancovania mesta na danom projekte (16 087,76 €) bude v roku 2023 možné použiť na iný účel.

c) Príjmové finančné operácie

Na rok 2023 je v rámci návrhu rozpočtu rozpočtovaný prevod zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 197 475,00 €, pričom tento pozostáva zo zostatku nevyčerpaných finančných prostriedkov na projekt inkluzívneho detského ihriska, z poskytnutej dotácie Ministerstva hospodárstva SR na projekt „Rozvoj priemyselnej výroby a služieb v meste Poltár“, z príspevku od Regionálneho úradu školskej správy v Banskej Bystrici na opravu bleskozvodov ZŠ Slobody a z nevyčerpanej dotácie na Spoločný školský úrad.

Prevod prostriedkov z rezervného fondu je v zverejnenom návrhu rozpočtu na rok 2023 navrhovaný vo výške 542 701,20 €. Konkrétny prehľad jednotlivých investičných akcií, ktorých financovanie sa v roku 2023 navrhuje realizovať z prostriedkov rezervného fondu je rozpísaný v rámci textovej časti Programového rozpočtu mesta Poltár na roky 2023-2024-2025 (str. 6).

V roku 2023 sa budú v rámci príjmových finančných operácií zapájať tiež splátky návratnej finančnej výpomoci poskytnutej mestom Poltár v roku 2022 svojej založenej obchodnej spoločnosti Technické služby Poltár, s.r.o.

II. ROZPOČET VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov bol v zverejnenom návrhu rozpočtu zostavený v tabuľkovej forme tak podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie (ďalej len „klasický rozpočet“), ako aj podľa programov mesta (ďalej len „programový rozpočet“). V návrhu programového rozpočtu sú výdavky rozpočtu rozpočtované v rámci 14 programov (Plánovanie, manažment a kontrola; Propagácia a marketing; Interné služby; Služby občanom; Bezpečnosť a poriadok; Odpadové hospodárstvo; Miestne komunikácie; Vzdelávanie; Kultúra; Šport; Prostredie pre život; Bývanie; Sociálne služby a Rozvoj mesta) a v návrhu klasického rozpočtu sú rozpočtované podľa funkčnej klasifikácie.

Hlavný kontrolór v rámci tohto stanoviska popisuje navrhovaný rozpočet výdavkov z hľadiska funkčnej a ekonomickej klasifikácie.

a) Bežné výdavky

01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány

Mestská samospráva

Rozpočet výdavkov Mestskej samosprávy je navrhovaný na rok 2023 vo výške 749 647,85 €, čo predstavuje navýšenie o 114 343,07 € (18,00 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výraznejšie prírastky v porovnaní s predchádzajúcim rokom sú rozpočtované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ (navýšenie súvisí s plánovaným zvyšovaním miezd vo verejnej správe v roku 2023) a položiek „Energie, voda a komunikácie“ (navýšenie zohľadňuje zvyšujúce sa náklady predovšetkým na plyn a elektrickú energiu), „Všeobecný materiál“ a „Služby“ (predmetné navrhované výdavky pôsobia značne **nadhodnotene**). Ostatné položky sú navrhované na úrovni očakávanej skutočnosti za rok 2022.

Mestské zastupiteľstvo a komisie mestského zastupiteľstva

V prípade uvedenej oblasti sú navrhované výdavky vo výške 30 000,00 €, t. j. na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022. Okrem odmien poslancov za zasadnutia mestského zastupiteľstva, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva je tu rozpočtovaná aj odmena zástupcu primátora mesta.

Krištál, Poliklinika, Správa školských objektov, Participatívny rozpočet a Register obyvateľstva

V prípade položiek Krištál a Poliklinika je navrhované navýšenie výdavkov, a to predovšetkým v súvislosti so zvyšovaním nákladov na energie. V prípade výdavkov na Správu školských budov sú tieto navrhované v sume zodpovedajúcej prepočtom zohľadňujúcim výšku jednotkového koeficientu na základe prognózy výnosu prevodu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov miest a obcí zo septembra 2022 a počet detí a žiakov vykazovaných k 15.09.2022. V prípade ostatných položiek sú tieto navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

01.1.2 Finančné a rozpočtové záležitosti

Kontrolná činnosť

Výdavky v rámci uvedenej oblasti sú v prípade jednotlivých položiek navrhované v rovnakej alebo nižšej výške v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ súvisí s očakávaným zvýšením priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2022. Kontrolná činnosť bola do roku 2017 vykazovaná v rámci rozpočtu Mestskej samosprávy, samostatne začala byť rozpočtovaná až v návrhu rozpočtu na rok 2018. Hlavný kontrolór **opätovne navrhuje do budúcnosti** vykazovať výdavky súvisiace s kontrolnou činnosťou hlavného kontrolóra v rámci rozpočtu Mestskej samosprávy tak, ako tomu bolo do roku 2017. Nakoľko je totiž plat hlavného kontrolóra daný zákonom o obecnom zriadení a hradený z prostriedkov mesta, **nie je dôvod** na vykazovanie výdavkov na kontrolnú činnosť osobitne od mestskej samosprávy.

01.3.3 Iné všeobecné služby

Matrika

Rozpočet výdavkov Matriky na rok 2023 je navrhovaný vo výške 40 330,00 €, t. j. v sume o 7,82 % nižšej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Vzhľadom na to, že výdavky v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položky „Energie, voda a komunikácie“ sú navrhované na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022, pôsobia celkové navrhované výdavky Matriky značne **podhodnotene**.

01.6.0 Všeobecné verejné služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky vo výške 24 100,00 € (na úrovni očakávanej skutočnosti roka 2022) na zabezpečenie prípadných predčasných parlamentných volieb a konania referenda plánovaného v januári 2023. V príjmovej časti rozpočtu sú plánované príjmy v rovnakej výške.

02.2.0 Civilná ochrana

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na materiálové zabezpečenie cvičení civilnej ochrany vo výške 500,00 €, t. j. v rovnakej výške, ako v predchádzajúcich troch rokoch.

03.2.0 Ochrana pred požiarmi

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na činnosť Dobrovoľného hasičského zboru mesta Poltár vo výške 10 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

03.6.0 Verejný poriadok a bezpečnosť

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky súvisiace s projektom „Miestna občianska poriadková služba v meste Poltár“ (ďalej len „MOPS“), ktorého realizácia má v zmysle uzatvorenej zmluvy o poskytnutí NFP prebiehať do 4/2023. Na rok 2023 sú v prípade MOPS rozpočtované výdavky vo výške 20 000,00 €.

04.1.1 Všeobecná ekonomická a obchodná oblasť

V rámci danej oblasti sú navrhované výdavky na Dom služieb vo výške 31 200,00 €, t. j. v sume o 7 200,00 € (30 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Uvedené navýšenie zohľadňuje predovšetkým očakávané zvyšovanie nákladov na energie v nadchádzajúcom období.

04.1.2 Všeobecná pracovná oblasť

V rámci triedy Všeobecná pracovná oblasť sú na rok 2023 rozpočtované výdavky na projekty ÚPSVaR SR pod názvom „Cesta na trh práce“ vo výške 25 000,00 € a „Chyť sa svojej šance“ vo výške 8 600,00 € (v príjmovej časti rozpočtu nebolo zapojenie príjmov z daného projektu identifikované).

04.4.3 Výstavba

Spoločný obecný úrad

Rozpočet výdavkov Spoločného obecného úradu stavebného na rok 2023 je navrhovaný vo výške 47 150,00 €, t. j. v sume o 4 570,00 € (10,73 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položiek „Energie, voda a komunikácie“ a „Služby“. Ostatné položky sú navrhované približne na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022.

04.5.1 Cestná doprava

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2023 vo výške 60 800,00 €, t. j. v sume o 40 800,00 € (204,00 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Navrhovaná suma výdavkov na bežné opravy miestnych komunikácií pôsobí značne **nadhodnotene**.

05.1.0 Nakladanie s odpadmi

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je v návrhu rozpočtu na rok 2023 navrhovaný vo výške 159 000,00 €, t. j. v sume o 19 906,17 € (14,31 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022.

06.1.0 Rozvoj bývania

Bytová politika

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2023 vo výške 23 041,00 €, t. j. vo výške o 2 440,00 € (11,84 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Na uvedenom prírastku má najväčší podiel navrhované navýšenie výdavkov v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“. Ostatné položky sú navrhované na úrovni očakávanej skutočnosti na rok 2022. V tejto súvislosti by som chcel **opätovne poukázať** na skutočnosť, že v rámci oblasti Bytová politika sú rozpočtované výdavky súvisiace s činnosťou jedného zamestnanca, avšak tento zamestnanec okrem agendy v oblasti bytovej politiky zastrešuje aj agendu v oblasti životného prostredia.

06.2.0 Rozvoj obcí

V rámci triedy Rozvoj obcí je rozpočtovaný transfer (dotácia) pre mestskú spoločnosť Technické služby Poltár, s.r.o. vo výške 300 000,00 €, kde sa navrhuje navýšenie transferu o 30 000,00 € (11,11 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022.

06.4.0 Verejné osvetlenie

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je navrhovaný na rok 2023 vo výške 38 350,00 €, t. j. vo výške o 8 850,00 € (30 %) vyššej v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Na uvedenom navýšení má podstatný podiel zohľadnenie zvyšujúcich sa nákladov na elektrickú energiu.

06.6.0 Bývanie a občianska vybavenosť

V rámci predmetnej oblasti sú na rok 2023 rozpočtované výdavky vo výške 109 000,00 €, súvisiace so správou mestských nájomných bytov, ktoré na základe mandátnej zmluvy spravuje mestská spoločnosť BYTHERM, s. r. o. Mestský bytový podnik.

08.1.0 Rekreačné a športové služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na dotácie, ktoré mesto poskytuje fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa príslušného všeobecne záväzného nariadenia. Okrem dotácií sú v rámci danej oblasti rozpočtované aj výdavky na energie súvisiace s areálom TJ Sklotatran Poltár a mestskej športovej haly, ktoré sú na rok 2023 navrhované v značne vyššej výške v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022 (rastúce náklady na energie). V návrhu rozpočtu sú výšky poskytovaných dotácií navrhované v sumách v zmysle odporúčaní dotačnej komisie zo dňa 16.11.2022. V danej veci by som chcel **poukázať** na skutočnosť, že návrh dotačnej komisie na prerozdelenie dotácií nebol pred zahrnutím daných súm do návrhu rozpočtu schválený mestským zastupiteľstvom (uvedené sa týka aj dotácií poskytovaných v rámci triedy 08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby).

08.2.0 Kultúrne služby

Zbor pre občianske záležitosti

Rozpočet výdavkov v danej oblasti je na rok 2023 navrhovaný vo výške 25 000,00 €, t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Kultúrny dom

Rozpočet výdavkov Kultúrneho domu je na rok 2023 navrhovaný vo výške 97 210,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022. Výrazné navýšenie je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“. Ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, prípadne v nižšej výške.

Mestská ľudová knižnica, Knižnica Zelené a Slaná Lehota, Múzeum

Rozpočet výdavkov na rok 2023 v prípade uvedených oblastí je navrhovaný približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, len v prípade Knižnice Zelené a Slaná Lehota je navrhované medziročné navýšenie výdavkov o 500,00 € (14,93 %).

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

V prípade danej oblasti sú rozpočtované výdavky vo výške 6 000,00 €, t. j. približne na úrovni skutočného čerpania za rok 2020 (50 % očakávanej skutočnosti za rok 2022).

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

V rámci danej oblasti sú rozpočtované výdavky na dotácie, ktoré mesto poskytuje fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám v zmysle § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a podľa príslušného všeobecne záväzného nariadenia. Okrem dotácií schvaľovaných mestským zastupiteľstvom sú v rámci danej oblasti rozpočtované aj výdavky na energie pre Klub dôchodcov a finančné prostriedky vo výške 5 000,00 € vyčlenené v zmysle príslušného všeobecne záväzného nariadenia pre účely poskytovania dotácií zo strany primátora mesta. Po zverejnení návrhu rozpočtu bolo spracovateľom návrhu zistené, že v prípade troch žiadateľov (DHZ Poltár, Kynologický klub Poltár, Kormidlo Poltár) neboli v návrhu rozpočtu uvedené sumy tak, ako boli odporúčené dotačnou komisiou. Predmetné nesúlady boli spracovateľom odstránené cez doručeníu pripomienku a v návrhu rozpočtu predloženom **na schválenie** mestskému zastupiteľstvu bude už daná skutočnosť **upravená**. Do budúcnosti **opätovne odporúčam** prehodnotiť zatriedenie niektorých prijímateľov dotácií do triedy 08.1.0 Rekreačné a športové služby, a to v nadväznosti na reálne vykonávanú činnosť.

09.1.1.1 Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou

Materská škola Sklárska

Rozpočet výdavkov na rok 2023 v prípade Materskej školy Sklárska je navrhovaný vo výške 378 985,00 €, čo predstavuje nárast o 14 132,00 € (3,87 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výrazné navýšenie v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa týka predovšetkým položky „Všeobecný materiál“, pričom mierne navýšenie je navrhované aj v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“. V prípade ostatných kategórií a položiek sú výdavky navrhované približne na úrovni očakávanej skutočnosti za rok 2022, pričom predovšetkým v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ pôsobia rozpočtované výdavky vzhľadom na plánované zvyšovanie miezd vo verejnej správe v roku 2023 **podhodnotene**.

Materská škola Kanadská

Rozpočet výdavkov Materskej školy Kanadská na rok 2023 je navrhovaný vo výške 155 577,00 €, čo predstavuje navrhované navýšenie výdavkov o 3 054,00 € (2 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výraznejšie medziročné navýšenie sa týka kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položiek „Energie, voda a komunikácie“, „Všeobecný materiál“ a „Rutinná a štandardná údržba“. V prípade ostatných položiek sú výdavky navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

09.5.0 Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne – záujmové vzdelávanie škôl

Rozpočet výdavkov na rok 2023 v prípade Záujmového vzdelávania škôl je navrhovaný v rovnakej výške, ako bol schválený v rámci schváleného rozpočtu na rok 2022 (15 000,00 €).

09.6.0.1 Vedľajšie služby poskytované v rámci predprimárneho vzdelávania

Školská jedáleň pri MŠ Sklárska

Rozpočet výdavkov Školskej jedálne pri MŠ Sklárska je navrhovaný vo výške 123 557,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, pričom navýšenie oproti predchádzajúcemu roku je navrhované len v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“. Ostatné položky sú navrhované v rovnakej alebo nižšej výške, ako

boli schválené na rok 2022.

09.6.0.8 Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne – SŠCPP

Súkromné špecializované centrum poradenstva a prevencie pre deti a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (ďalej len „SŠCPP“)

Rozpočet výdavkov na rok 2023 je v prípade SŠCPP navrhovaný vo výške 70 952,00 €, t. j. v sume zodpovedajúcej prepočtom zohľadňujúcim výšku jednotkového koeficientu na základe prognózy výnosu prevodu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov miest a obcí zo septembra 2022 a počet detí vykazovaných centrom k 15.09.2022. SŠCPP bude so sídlom v meste Poltár zriadené ku dňu 01.01.2023.

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Spoločný školský úrad

Rozpočet výdavkov Spoločného školského úradu je na rok 2023 navrhovaný vo výške 24 600,00 €, čo predstavuje navrhované navýšenie výdavkov o 4 394,00 € (21,75 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie výdavkov oproti predchádzajúcemu roku je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“ a položky „Energie, voda a komunikácie“, značné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade položky „Všeobecný materiál“. Ostatné položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

10.2.0 Staroba

Terénna opatrovateľská služba

Rozpočet výdavkov Terénnej opatrovateľskej služby je na rok 2023 navrhovaný vo výške 278 227,00 €, čo predstavuje navýšenie o 30 427,00 € (12,28 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Značné navýšenie výdavkov je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Zariadenie sociálnych služieb

Rozpočet výdavkov Zariadenia sociálnych služieb (ďalej len „zariadenie“) je na rok 2023 navrhovaný vo výške 546 598,00 €, čo predstavuje navýšenie o 50 500,00 € (10,18 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Navrhovaný rozpočet výdavkov súhlasí na plánované príjmy zariadenia na rok 2022. Výrazné navýšenie výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovní“, ostatné položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022 (otázna je však dostatočnosť navrhovaných výdavkov v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“).

10.7.0 Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi

V rámci uvedenej oblasti sú rozpočtované výdavky súvisiace s projektmi realizovanými v podmienkach mesta Poltár – Terénna sociálna práca a Komunitné centrum, ktoré sú spolufinancované z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu a taktiež výdavky súvisiace s inštitútom Osobitného príjemcu a výdavky sociálnej komisie.

09. Vzdelávanie

Návrhy rozpočtov uvedených v rámci predmetnej funkčnej klasifikácie (rovnako aj návrhy rozpočtov materských škôl, školskej jedálne pri materskej škole a SŠCPP) sú predpokladanými rozpočtami. Reálne rozpočty budú stanovené rozpočtovými opatreniami vykonanými po schválení štátneho rozpočtu SR na rok 2023 a následným rozpisom finančných prostriedkov určených na financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti školstva.

Základná škola Slobody

Rozpočet výdavkov Základnej školy Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 921 408,00 €, t. j. približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, a to rovnako v prípade jednotlivých navrhovaných kategórií, ako aj položiek rozpočtu (s výnimkou položiek „Rutinná a štandardná údržba“ a „Služby“). Rozpočet výdavkov však súhlasí na plánované príjmy základnej školy na rok 2023.

Centrum voľného času ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Centra voľného času ZŠ Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 11 707,00 €, čo predstavuje navrhované navýšenie výdavkov o 2 685,00 € (29,76 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. V rámci navrhovaných výdavkov sú rozpočtované náklady na činnosť zamestnanca, ktorý bude zabezpečovať organizáciu olympiád a súťaží na miestnej a obvodnej úrovni. Základná škola vykázala v príslušnom výkaze Škol (MSVVŠ SR) k 15.09.2022 celkovo **0 žiakov**. V rámci príjmov CVC sú na rok 2023 plánované len príjmy od iných obcí vo výške 5 500,00 €, pričom realnosť plánovanej sumy je otázna.

Školský klub detí ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Školského klubu detí ZŠ Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 61 447,00 €, čo predstavuje navýšenie o 4 138,00 € (7,22 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Mierne navýšenie výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom je navrhované v rámci kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovni“ a „Všeobecný materiál“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

Školská jedáleň pri ZŠ Slobody

Rozpočet výdavkov Školskej jedálne pri ZŠ Slobody je na rok 2023 navrhovaný vo výške 228 505,00 €, čo predstavuje navýšenie o 14 369,00 € (6,71 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Predmetné navýšenie súvisí s navrhovaným navýšením výdavkov v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“ (v rozpočte na rok 2022 schválené v nulovej výške) a miernym navýšením výdavkov v prípade položky „Všeobecný materiál“. Ostatné kategórie a položky sú navrhované na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022 (otázna je však dostatočnosť navrhovaných výdavkov v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovni“).

Okrem uvedených oblastí sú v rámci návrhu rozpočtu ZŠ Slobody osobitne rozpočtované výdavky za „Poskytnuté transfery“ (nenormatívne fin. prostriedky, projekty) vo výške 201 400,00 €.

Základná škola Školská

Rozpočet výdavkov Základnej školy Školská je na rok 2023 navrhovaný vo výške 812 910,00 €, čo predstavuje navýšenie o 53 721,00 € (7,08 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Rozpočet výdavkov ZŠ Školská súhlasí na plánované príjmy základnej školy na rok 2023. Výrazné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovni“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022 (otázna je však dostatočnosť navrhovaných výdavkov v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“).

Školský klub detí ZŠ Školská

Rozpočet výdavkov Školského klubu detí ZŠ Školská je na rok 2023 navrhovaný vo výške 60 247,00 €, čo predstavuje navýšenie o 12 014,00 € (24,91 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výrazné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovni“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022 (otázna je však dostatočnosť navrhovaných výdavkov v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“).

Okrem uvedených oblastí sú v rámci návrhu rozpočtu ZŠ Školská osobitne rozpočtované výdavky za „Poskytnuté transfery“ (nenormatívne fin. prostriedky, projekty) vo výške 77 651,00 € (zapojenie projektu „Spolu múdrejší“ vo výdavkoch ZŠ Školská nebolo identifikované).

Základná umelecká škola

Rozpočet výdavkov Základnej umeleckej školy je na rok 2023 navrhovaný vo výške 409 796,00 €, čo predstavuje navýšenie o 27 830,00 € (7,29 %) v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2022. Výrazné navýšenie výdavkov je navrhované v prípade kategórií „Mzdové náklady“ a „Poistné a príspevok do poisťovni“, ostatné položky sú navrhované približne na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022 (otázna je však reálnosť navrhovaných výdavkov v prípade položky „Energie, voda a komunikácie“).

b) Kapitálové výdavky

Rozpočet kapitálových výdavkov je na rok 2023 navrhovaný vo výške 2 382 416,91 €. Rozpis jednotlivých investičných akcií, navrhovaných na financovanie z rozpočtu kapitálových výdavkov v roku 2023, je bližšie uvedený v rámci Prílohy č. 2 a 3 k predloženému návrhu rozpočtu na roky 2023-2025. V prípade navrhovaných kapitálových výdavkov bol pri vypracovávaní tohto stanoviska identifikovaný drobný nesúlad medzi Prílohou č. 2 a 3 (suma 10 000,00 € bola v prílohe č. 2 navrhovaná v prípade položky „Participatívny rozpočet“ a v prílohe č. 3 v prípade položky „Rekonštrukcia el. rozvodov Technické služby“). Nesúlad medzi uvedenými prílohami bol tiež zistený v prípade sumy 170 000,00 € (rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií). Spracovateľ návrhu rozpočtu bol na dané nesúlady **upozornený** a v návrhu rozpočtu predloženom **na schválenie** mestskému zastupiteľstvu už budú **tieto odstránené**. Uvedenej časti rozpočtu sa tiež týkajú skutočnosti popísané v rámci časti „Kapitálové príjmy“ tohto stanoviska, a to v súvislosti s projektom „Pešia zóna Poltár“.

c) Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie sú na rok 2023 rozpočtované v celkovej výške 95 807,52 €

(13 812,58 € - splácanie istiny za 32 b. j., 9 686,94 € - splátka istiny za prestavbu internátu a 72 288,00 € - splácanie istiny za úver za kultúrny dom a opravu miestnych komunikácií), t. j. na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022.

V prípade niektorých oblastí výdavkovej časti rozpočtu (týkajúcich sa kategórií mzdových výdavkov) je otázna dostatočnosť výšky navrhovaných mzdových výdavkov vzhľadom na plánované navyšovanie platov zamestnancov vo verejnej správe v roku 2023. Dané skutočnosti bude potrebné v priebehu rozpočtového roka sledovať. Taktiež je potrebné mať na zreteli možnú nepredvídateľnú situáciu v oblasti nákladov na energie v budúcom roku.

V súvislosti s návrhmi rozpočtu na roky 2024 a 2025 bolo zistené, že tieto sú v prípade takmer všetkých príjmových a výdavkových rozpočtových kategórií a položiek rozpočtované v sumách, ako boli navrhované na roky 2023 a 2024 v rámci návrhu rozpočtu na roky 2022-2024 (zverejnený dňa 01.12.2021). Z uvedeného dôvodu navrhované sumy nezodpovedajú skutočnosti, ktorú je možné očakávať v ďalších dvoch rokoch, a preto dané údaje **nemajú** takmer žiadnu **výpovednú hodnotu**. **Do budúcnosti** je teda **potrebné** pristupovať k návrhom rozpočtu na ďalšie rozpočtové roky **zodpovedne**. Taktiež údaje za očakávanú skutočnosť 2022 boli v návrhu rozpočtu uvedené na úrovni schváleného rozpočtu na rok 2022, čo však vyplynulo zo skutočnosti, že rozpočet na rok 2022 bolo schválený až dňa 15.12.2022.

Aj napriek viditeľnému zlepšeniu v oblasti programového rozpočtovania odporúčam tejto oblasti naďalej venovať do budúcnosti **zvýšenú pozornosť**. Podstata programového rozpočtovania v podmienkach územnej samosprávy spočíva v tom, že pri tvorbe programových rozpočtov vychádzajú obce a mestá zo základných strategických plánovacích dokumentov, ktoré majú obsahovať víziu, poslanie, zámery a ciele, ktoré chce obec dosiahnuť najmä v strednodobom časovom horizonte.

Do budúcnosti tiež odporúčam **opatrne pristupovať** k zapájaniu prostriedkov rezervného fondu do rozpočtu mesta.

C. Záver

Návrh rozpočtu je **spracovaný v súlade so zákonom** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2023 až 2025 a tiež ako programový dokument. Návrh rozpočtu bol **zverejnený zákonným spôsobom** - na úradnej tabuli mesta, elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote. Po preverení náležitostí a obsahu predloženého návrhu rozpočtu konštatujem, že je **zostavený v súlade** s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Na základe skutočností uvedených v tomto stanovisku, **ODPORÚČAM** Mestskému zastupiteľstvu v Poltári **schváliť** predložený návrh rozpočtu na rok 2023 a návrh rozpočtu na rok 2024 a 2025 **vziať na vedomie**.

Ing. Tomáš Škrabák
hlavný kontrolór mesta